

Simfonia de somriures tristos

Pseudònim: NN Belfast

- Algú ha avisat l'avi?
- Però on s'ha ficat aquest home?
- Fa una estona l'he vist a la màquina de cafè.
- Sempre igual, desapareix sense dir res.
- Bé, tranquil·la, ja saps que el teu pare està molt nerviós.
- Si, però he estat jo qui ha parit el seu nét i estaria bé que s'hagués quedat a conèixer-lo.
- Deixa'l dona, ja apareixerà... Has vist com s'assembla a tu el nostre fill?...

Mentre es produïa aquesta conversa a una habitació de l'hospital, un home taciturn s'allunyava amb pas incert i espatlles arronsades. La seva filla havia tingut el que era el seu primer nét i ell fugia.

En la seva fugida ell recordava també el naixement de la seva filla. Només van tenir una criatura i perquè la seva dona havia insistit amb amenaces d'abandonar-lo. Les excuses que ell li va enumerar, com si fos un mostrari de viatjant tèxtil, sobre el ritme de vida que duien els artistes, no van servir. Ell la volia convèncer que no era una bona idea criar fills anant d'aquí cap enllà, constantment, dins d'una caravana de circ, que els nens necessitaven saber quines eren les seves arrels, tenir una llar com a referència i, viure en un circ era el que més s'oposava a aquest sentit d'arrelament, era un anar i venir constant, gent nova, ciutats noves, països nous i, fins i tot, nous continents.

La seva dona li responia, primer dubtosa però al final amb fermesa, que ni serien els primers ni els últims en tenir fills que nasquessin al recer d'un circ i que si els pares tenien una feia honrada i honorable a un circ, això no havia de ser cap impediment per al fill que ella tan desitjava.

Ell s'hi va oposar tot el que va poder fins que ella un dia li va anunciar que estava embarassada. Aquella nit, durant la representació, tothom es va adonar que al pallaso li

passava alguna cosa. No és que les seves interpretacions fossin massa reeixides, de fet era un pallasso una mica tristori però els equívocs i les caigudes feien riure a nens i grans i això era el que importava, sobre tot al gerent.

La funció següent, després de l'anunci que li havia fet la seva dona, també va estar exempta de gràcia però al final de l'actuació, els companys malabaristes, domadors, músics i fins i tot el gerent, s'hi van apropar i el van felicitar efusivament per la seva futura paternitat. Es veia que la seva dona no havia pogut mantenir la boca callada. Per altra banda, era lògic que volés compartir el que per a ella era la més gran de les bones noves amb la seva família més propera, els treballadors del circ.

I ara, la seva filla havia tingut un nen. Ara que la seva dona ja no hi era. Ella li hagués fet més servei que no pas ell, però la seva dona, l'antiga "dona-bala" del Circ Tomassetti, feia tres anys que havia mort.

De ben segur que tothom pensaria que el seu lloc era al costat de la seva filla i al costat d'aquell petit innocent acabat de néixer, però només ell sabia que no era digne de tenir entre els seus braços aquell miracle de la naturalesa que era el seu nét.

Havia hagut de claudicar davant de la seva dona perquè ella volia tan si com no ser mare. Hi ho va ser una vegada malgrat la seva rotunda oposició a tenir fills. Estimava la seva dona i era un amor del tot correspost, però ell sabia que era tant gran el seu desig de tenir fills que no hagués dubtat gens, si ell no en volia, a buscar una altra alternativa per tenir-ne. D'això feia quasi trenta anys però a l'antic pallasso del Circ Tomassetti li va suposar una ferida que encara no havia cicatritzat. Ell no era mereixedor del perdó.

La seva filla havia estat una nena perfecte, en tots els sentits i això encara li feia més mal. Era clar que l'estimava però també era clar que ell no es mereixia aquella satisfacció. Ho hauria d'haver acabat tot en aquell moment en que la seva dona li va dir que estava embarassada però no va tenir valor. Va pensar que el temps tot ho curaria però es va equivocar. Feia representacions, una rere l'altra, amb aquells vestits de pallasso, amb la cara emblanquinada i amb uns exagerats llavis vermells que dibuixaven un imaginari somriure per amagar la seva amargura, perquè ningú mai s'adonés que rere aquelles pantomimes hi havia un home que

patia en veure riure els nens. La vida li era traïdora i li volia fer pagar tota la seva malesa amb alegries, amb satisfaccions que ell no podia acceptar gaudir-les.

S'apropava a casa quan va sonar el telèfon mòbil. Va mirar el número. Era el seu gendre. Era lògic que els sobtés la seva absència però estaven acostumats a un estar però no ser-hi. Ara sabia i potser sempre havia sabut que havia fet molt desgraciada la seva dona i també a la seva filla. No era una absència física la seva, sinó una distància amb tot allò que pogués representar una alegria de viure els sentiments i les emocions.

Va arribar al seu pis. Estava ben decidit. Va tornar a sonar aquella sintonia al seu mòbil. Tornava a ser el seu gendre. Segur que la seva filla l'havia apressat a fer-ho. Va desconnectar-lo. Mai més tornaria a escoltar aquella musiqueta estrident.

Havia pensat en fer-ho moltes vegades però mai va ser valent per portar-ho a terme. Sabia perfectament què calia fer. Que no ho hagués fet abans no significava que no estigués preparat ni convençut. I tant que ho estava! Ho havia pensat tantes vegades que semblava que es disposava a posar en escena una rutina.

De l'armari on guardava dels medicaments va treure dos flascons. Els va deixar a la tauleta de nit de la seva habitació. Va anar a la cuina. Va omplir una gerra d'aigua. Mentre ho feia va mirar per la finestra. Al cel no hi havia cap núvol. Feia un dia preciós.

El va estranyar no sentir-se nerviós. Millor així. Potser la mort ja s'havia començat a instal·lar dins el seu cos vell, com feia anys se li havia instal·lat a l'ànima i li havia amagat els sentiments.

Va arribar a la porta de la seva habitació. La va tancar amb clau. Així tot era més íntim. Es va asseure a la vora del llit i es va anar empassant les píndoles de dues en dues, barrejant cada vegada una pastilla de cada flascó. Es va treure les sabates. Va agafar pols de talc i se la va escampar per la cara. Va treure de la butxaca de la camisa un pintallavis que havia estat de la seva dona i que havia agafat de la prestatgeria que tenia al costat de la farmaciola i es va pintar uns grans i exagerats llavis. Tornava a ser el pallasso, però no aquell pallasso que havia malviscut de circ en circ, sinó el pallasso que havia interpretat molts anys enrere... en temps de guerra.

Va ser idea del tinent que comandava aquell destacament de soldats però no per bona, deixava de ser cruel, com cruels són totes les guerres. Un company del tinent havia tingut problemes. Res d'important, però els problemes esdevenen maldecaps i en temps de guerra cal obviar les foteses. Aquell altra tinent havia fet bé la seva feina. Havia liquidat tots els habitants dels poblats on havia passat, allò que més tard es va conèixer com *neteja ètnica*, però va cometre un error: havia deixat vius alguns nens i davant dels tribunals les seves paraules tenien valor de llei. Però al tinent que manava el seu destacament això no li passaria. Un cop reunits els homes i dones al bell mig de la plaça del poble que acabaven de conquerir, va ordenar-li que es pintés la cara de pallaso i que busqués les robes més estrafolàries que trobés. Al cap d'una estona ell, el graciós del destacament, s'havia convertit talment en un pallaso. Va anar fent tombs pel poble, ara fent veure que queia, ara fent veure que ensopegava i, poc a poc, una munió de nens li anava al darrera pels carrerons del poble, fins que van arribar a la plaça on la seva joia de veure i seguir al pallaso es va veure trastocada pels crits dels seus pares en intuir el destí fatal que els seus fills havien de compartir amb ells. El tinent, satisfet de deixar només terra cremada al seu darrera, va ordenar marxar en columna vers les parets del cementiri del poble. En uns minuts, aquella plaça atestada de homes, dones, nens i soldats, va quedar buida. La figura d'un pallaso abatut es retallava entre el silenci.

Abans que comencessin a sonar les descàrregues, aquell pallaso va copsar la brutal grandesa del seu gest. Es va posar les mans a les orelles per no escoltar el soroll dels trets però tot va ser inútil...

La resta de la seva vida, aquelles carones alegres que enganyades anaven al sacrifici se li van anar fent presents en cada nen que reia les seves gràcies.

L'última imatge que va albirar en la seva semi-inconsciència va ser la cara somrient d'un infant que mirava aquell pallaso amb amor innocent.